

Obsah

I. ÚVOD

1. Radomír Vlček

Ne-svoboda, despotie a totalitarismus v kultuře a kulturních dějinách 13

II. NE-SVOBODA, DESPOCIE A TOTALITARISMUS – FILOZOFICKÉ ASPEKTY

2. Jan Slavíček

Od statického k dynamickému pojetí totalitarismu: Vývoj teorie od Carla J. Friedricha k Juanu J. Linzovi 35

3. Jiří Němec

Na počátku byl „šok zkušenosti“. K pojetí totalitarismu u Hannah Arendtové 48

4. Jan Květina

Svoboda jako ne-dominance v kontextu střední Evropy? Republikánské pojetí volnosti jako esence polské šlechtické identity 70

III. NE-SVOBODA, DESPOCIE A TOTALITARISMUS V KULTURNÍCH DĚJINÁCH

5. Andrea Pokludová

The Stances of JUDr. Richard Fischer on the Moravian Pact: The Limits of Rights and Liberties in Dealing National Issues in Moravia on the Eve of the Great War 95

6. Maeva Chargros

The Impact of the “Prison of Nations” Symbol on Czech Nationalism (1914–1919) 112

7. Florian Ruttner

Innocent Nationalist, Evil Americans. The Formula for Success of Ernst von Salomon’s “Questionnaire” 134

8. Pavel Marek	
<i>Engelbert Kučera na rozcestí: reforma nebo revoluce?</i>	147
9. Jakub Marša	
<i>Na frontě boje proti „náboženskému tmářství“. Práce církevních tajemníků národních výborů v Brně v letech 1950–1960</i>	162
IV. NE-SVOBODA, DESPOCIE A TOTALITARISMUS NA VÝCHODĚ	
10. Anežka Kotoučová	
<i>Literární salony v Ruském impériu v první polovině 19. století jako místa svobody?</i>	179
11. Josef Šaur – Karolína Velšová	
<i>Od „volnosti“ ke „svobodě“. Vývoj chápání svobody v ruském myšlení od Fonvizina k Čičerinovi</i>	204
12. Ľubica Harbul'ová	
<i>K obrazu N. S. Chruščova a jeho obdobia v dobovej československej tlači (reflexia totalitarizmu v totalitarizme)</i>	223
13. Luboš Švec	
<i>Rok 1968, studentská recese a satira jako ohrožení reálného socialismu?</i>	239
V. NE-SVOBODA, DESPOCIE A TOTALITARISMUS VE VĚDĚ	
14. Michail Kovaljov	
<i>Sovětsko-československé vědecké vztahy v letech 1948–1991: Hledání modelů studia (pohled z Ruska)</i>	257
15. Lenka Vlčková Kryčerová	
<i>Československo-sovětský institut I. – nástroj totalitarizace vědy v pouťorovém Československu</i>	274
16. František Stellner – Pavel Szobi	
<i>Sovětizace českého ekonomického vysokého školství v 50. letech 20. století</i>	296
VI. NE-SVOBODA, DESPOCIE A TOTALITARISMUS V UMĚNÍ, LITERATUŘE A JAZYKU	
17. Anna Maříková	
<i>Výstavy sovětského umění v Československu 30. let 20. století (1930–1938)</i>	315

18. Zdeněk Doskočil

Konstanty a proměny komunistického světonázoru Ladislava Novomeského v éře stalinismu a poststalinismu 331

19. Jozef Pavlov

Intolerancia, demagógi a šírenie nenávisťi v politickej, literárnej a žurnalistickej činnosti Antona Šaláta 363

20. Jakub Mikulecký

Umělecká skupina Kukur den: Kontrakulturní paradigmata bulharského undergroundu 387

21. Anna Šírová-Majkrzak

Jazyk – nástroj totalitní politiky v komunistickém Polsku versus současná polsko-polská slovní válka 417

VII. NE-SVOBODA, DESPOCIE A TOTALITARISMUS V TECHNICE A TECHNICKÝCH VĚDÁCH

22. Dana Hašková

Akce Konstruktor (ruský šéfkonstruktor tanků ČKD Alexej Surin) ... 443

23. Marek Krejčí

Architekti ve stínu velkých totalit 465

24. Martin Šolc – Tomáš W. Pavlíček

Cesty československých astronomů k mezinárodnímu uznání v dobách totalitního řízení vědy 490

General Summary 521

Seznam vyobrazení a jejich zdrojů 539

Jmenný rejstřík 545

O autorech kapitol 565